

naše lepe Avstrije, ne more več biti drugače, kakor da živimo skupaj, lepo v miru ter pomagamo drugi drugim, da se izkopljemo iz nevolje, ki nas — Nemce in Slovence — tare, kolikor je v naših močeh. Njim tudi ni neznan, da ima slov. ljudstvo pravico do življenja in tedaj za to, da še ostane slovensko.

(Konec prih.)

Narodno življenje pri slov. Koroščih.

Mož, ki ljubi Koroško zemljo, pa tudi slov. ljudstvo, piše nam od ondot ter izprožuje marsikatero lepo misel, ki je vredna, da si jo zapomnijo tudi naši bralci. On piše:

Vreme ni prijetno ter še imamo veliko snega, pa dan na dan še nov pada. Včasih solnce posveti, pa le redko in kmalu se spet umakne ledeni in sneženi megli. Vreme se tako kisló drži, kakor zunajna politika: včasih nam obe-tajo mir, pa kmalu se spet prikažejo znamenja preteče vojske.

Bolj stanovitna je notrajna politika, kajti stanovitno je avstrijskim Slovanom neugodna, naj pride katera koli vlada. Koroški Nemci in liberalci pa so stanovitni v zaničevanji Slovencev in v kračenji njihovih pravic. Toliko so pa vendar že odjenjali, da so Kranjce in spodnje Štajarce izpustili iz svojih računov. „Kranjci in Stajarci“, pravijo, „naj imajo slovenske šole in slovensko uradovanje, pa na Koroškem to ne gre, ker tukajšnji Slovenci imajo že čisto zmešan jezik in ne razumejo nove slovenščine, tudi so po hribih ločeni od drugih Slovencev, jih tudi ne marajo, in so po srcu, nravi in geografični legi bolj navezani na Nemce“.

To so pa besede brez vsake prave podlage, ti možiceljni govorijo le to, kar v srcu želijo, in pravijo, da je to resnica, kar oni želijo, naj bo res ali pa ne. Koroški Slovenci dobro razumejo pismeno slovenščino in zmirom več slovenskega berejo. Razun Mohorjevih bukev in „Mira“ prebirajo tudi „Koroške bukvice“, „Slov. Gospodarja“, nekateri celo „Slovenca“ in „Narod“. Od takih ne boš slišal, da bi ne razumeli pismene slovenščine, to govorijo le taki, ki nikoli nič ne berejo. Kdor nikoli ne mlati, ne bo znal mlatiti, čeravno to ni Bog vé, kaka umetnost. Kdor pa nikoli nič slovenskega ne bere, se mu bo marsikatera beseda neznana zdela. Ni ga pisatelja, da bi zamogel za take razločno pisati, kajti če bo tudi pol nemških besed vmes pomešal, pa tudi tistih ne bodo razumeli. Nekaj je pa tudi takih, ki so že več kakor na pol pomenčeni, ki prebirajo zmirom nemške časnike, slovensko so pa že pozabili, le za domačo potrebo še znajo, da zamorejo poslom kaj naročiti. Oni sicer mislijo, da še znajo slovensko, v resnici pa že vsak pastir bolje zna, polovica slovenskih besed se jim je že skadila, potem

pa hočejo slovenščino obsoditi, ker ni pisana tako spakedrano, kakor jo oni govorijo. — Kar se tiče mrznje med Korošci in Kranjci, v tem je bilo res nekaj resnice, pa v novejšem času ta vedno bolj gine, odkar so Korošci spoznali, da imajo na Kranjcih še skoz edino zaslobo proti nemškemu navalu. Proti Štajarcem pa Korošci nikdar niso mrznje pognali. Mrznjo med Kranjci in slovenskimi Korošci so nemškutarji vedno umetno gojili in utrjevali, nekoliko je pa res pripomogla tudi gorenjska surovost in naklonjenost do kletvine in pretefov; v novejšem času je pa žganje en del gorenjskega ljudstva še bolj podivjalo. Če se Korošec žganja napije, on gre tiho domov in ne razbija okoli sebe. Vem pa, da je na Gorenjskem veliko poštenih ljudi, pa ti so lepo doma in ne hodijo po svetu, zato jih Korošec ne pozna in sodi Kranjce po tistih izmečkih, ki že doma ne morejo več živeti in se priklatijo na Koroško.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Dobro seme, dobra žetev.

Kar človek seje, to žanje. Kdor torej hoče, da pričaka dobre žetve, mora mu biti skrb za dobro seme. Samo seme ne stori še sicer vsega, toda veliko pripomore, da ne ostane drugo obdelovanje, ki ga polje terja, brez plačila. Gnoja mora vselej polje dobiti in to gnoja, ki prsti pa tudi setvi streže.

Tu pa je potlej v prvi vrsti treba dobrega, velicega in zrelega semena; kajti le tako seme je za to, da vzkali in daje mladej klici dovolje hrane. Le-te mora klica imeti že v semenu samem, sicer utegne vsahniti, še predno mu pomaga kaj hrana, ki mu jo daje prst, zemlja, v kateri leži. Skušnja kaže, da ima dobro seme največ moči, kakor za to, da vzraste veliko, tako tudi za to, da dozori lepo zrnje.

Za setev torej niso zrna, ki so naklana ali natolčena, poprek taka zrna, ki so kakor že koli trpela v svoji vunanji obliki. Taka zrna še sicer kalé, ako ni kal sama kje kako obnemogla, toda klice, ki jih poženo, ne dobé dovolje hrane, so koj s kraja slabe in za to jim najmanjša stvar škoduje, to pa celo njih življenje. Kar hočeš tedaj rabiti za seme, tega ti ne kaže mlatiti ali luščiti na stroji. Pri tem se oškoduje zrnje naj reče, kar je komu ljubo.

Ne bode toraj svet narobe, če pravimo, da stori gospodar prav, ako koj pri žetvi na to gleda, da si odbere najbolji sad za seme. In česar ne sme prezreti, je to, da izgubi seme svojo kaljivo moč, če leži dalje časa ali če se ne shranjuje na pravem kraji. Nemarščina tepe v tem sama sebe. Ako je vreme neugodno pri žetvi in se sodi, da zrnje ni dobro dozorelo,

tedaj pa je boljše, če se vzame seme iz prejšnjega leta. V tem pa ne smemo pozabiti, da je tako seme — iz prejšnjega leta — izgubilo več manj svoje kaljive moči in mora se torej gošče sejati. Ni krivo, če človek pusti nekaj tacega semena vskaltiti. Po tem, kakor to vzhaja iz prsti, mogoče je razsoditi, koliko da ga je treba gošče sejati.

Da se vzame le zrelo seme za setev, to se razumeje samo po sebi. Sicer ne rečemo, da bi blizu dozorelo seme ne kalilo, toda gotovo je to, da je slabše in da ne daje upanja na dobro, bogato žetev. Dotlej pa tudi ni, da človek čaka, naj se žetev prezori, kajti tačas izpade veliko zrnje in še najboljše je tisto, ki izpade. Vrhu tega pa še kali tako zrnje slabše ali vsaj ne vse ob enakem času. To bi bila pa tedaj tudi izguba.

Ako torej hočeš, naj ti vzhaja setev enako in v enakem času, skrbi, kolikor je v tvojih močeh, za to, da spraviš žetev v lepem času v hram in pa da shraniš zrnje lepo, tako, kakor zasluži. Eno kakor drugo, če se zanemari, bode zrnju in torej tvoji mošnji na škodo. Zrnje nima več lepe barve in kar tudi ni brez vsega, prijetne vonjave. Zrnje, ki diši po plesnivci, ni za setvo.

Izbira, dobra izbira pri semenu je pač v resnici veliko vredna, ali ona sama še ne stori vsega; v tem je treba še, da je seme čisto. Za to je bila svoje dni najboljša — vejača, sedaj pa se pri mlatvi veja zrnje že bolj po redko in vsled tega je čisto zrnje le redko kje, izlasi tam, kjer se dela le bolj na veliko, da služi mlatič več „meruha“, gospodarju pa pride več zrnja v „košti“.

(Konec prih.)

Zajčji zob.

Odkar je večja skrb pri naših gospodarjih za sadno drevje, sliši se tudi več o škodi, ki jim jo dela zajčja para na mladih drevesih. Kedar je zima huda in dolga, tačas skorej nobena ograja več ne pomaga. Sila lomi kola — tudi pri zajci.

Tudi letos se sliši, da je več škode na drevesih. Mi zato opomenimo naše sadjerejce, naj gledajo v pravem času na drevesca, ki so vsled zajčjih zobov trpela škodo. V časih še je drevesce mogoče rešiti, naj storé torej v tem, kar je prav in mogoče, da se še tako drevesce obdrži. Več let truda in upa bili bi imeli sicer zastonj, kar so ga imeli za drevesce.

Sejmovi. Dne 10. marcija v Celji, pri sv. Juriji pri Taboru, pri sv. Jakobu, v Kapeli, v Kostivnici, pri sv. Filipu pri Kozjem, v Strassu na Spodnji Polskavi in v Slov. Gradci. Dne 12. marcija pri sv. Juriji na juž. žel., pri sv. Lovrenci na Dravskem polju, v Mariboru in v Selnici na Dravi. Dne 14. marcija v Imenem

pri Podčetrtku. Dne 15. marcija na Bregu v Ptujin in v Zdolah.

Dopisi.

Iz Brežic. (Naše nadloge.) Ni še dolgo sem, kar se je bralo o volitvi načelnika okrajnega zastopa v Brežicah in o našem Jaketu! Zdaj Vam pa hočem naznaniti volitev g. župana za mesto Brežice. Kakor se je bralo v „Slov. Gosp.“ bil je voljen za župana gosp. J. Gross; samo ob sebi se lahko razume, da je imenovani Nemeč od pete do glave, saj ga drugače gotovo ne bi bili volili. Pa kakor se sliši, odstopi ta gospod v kratkem, iz kakega uzroka to še ni znano. Najboljši župan bi bil pač Jaka, ker je tast umrlega, ali pa kak Lah, potem bi znalo mesto še laške napisati dobiti, da ne bi samo nemških imelo. To je pač čudno, da je to mesto, v sredi med slovenskim ljudstvom, na meji Kranjske in Hrvaške dežele čisto (?) nemško, še celo tujci, ki pridejo v te kraje, čudijo se temu, češ, kako je to: okolica še slovenska, mesto pa tako nemško, da bodo morali sčasoma celo hlapci Nemci postati! Še več, celo mestni pastir bode moral Nemeč biti, kako bode sicer vedel, kaj je prepovedano? Žalostna pa resnična je ta prikazen. V celem mestu lahko na prste prešteješ, dragi bralec, slovenske napise! Pa kako bi bilo tudi drugače mogoče? Vsi kupci in krčmarji so Nemci, še celo neki mesar, ki zna za silo meso po nemški imenovati, je že ud nemškega šulvereina. Tudi še nekateri učitelji tega kraja že stegujejo roke po judeževih groših. Bati se je toraj, da bodo celo šole postale šulvereinske. Kaj mislite, kam bo še to prišlo in kdo je temu največ kriv? Gotovo tako imenovani „špisburgarji“. To pa so taki ljudje, ki jih je sram biti s kmetom, od čegar žuljev živé, gospoda pa dohajati ne morejo. Kako si je pomagati? Vsak, kdor ima pri sodnji ali pa pri glavarstvu kaj opraviti, naj zahteva vse slovensko, kajti potem bodo uradniki radi se slovenski učili, in če so enkrat uradniki slovenski, potem bodo tudi mestjani čisto drugačnji postali. Ker pa ljudstvo še ni dosti zavedno, tako bi ga morali župani spodbujati. Kako bodo pa to storili, ker so sami nemčurji in le nemško uradujejo, kajti le dve ali tri občine so v tem kraji, katere slovenske uloge delajo. Če se podaš, dragi bralec v Kapele, na hrvaški meji, najdeš tam nemškega (!) župana, akoravno je kmečki sin in ga je slovenska mati vzgojila na slovenskih tleh. Ker se je pa v nemških Brežicah učil trake prodajati, zato je sedaj čisto trd Nemeč in kako je prišel ta mož do župana? Mi tega sicer ne znamo, toda najbrž tako, kakor je že navada pri takih volitvah. Če se podaš dalje ob Sotli, prideš na lepo Bizeljsko, kako je pa tam? Ob času volitve se